

AD 80/1/26
REV 1

LIMITE

CONF-UA 17

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Θέμα: ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
– Ομάδα κεφαλαίων 3: Ανταγωνιστικότητα και χωρίς αποκλεισμούς
ανάπτυξη

ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Ουκρανία

ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΕ

(σε συνέχεια της διαπραγματευτικής θέσης της Ουκρανίας AD 30/26 CONF-UA 6)

Ομάδα διαπραγματευτικών κεφαλαίων: 3

Ανταγωνιστικότητα και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη

Περιλαμβανομένων των κεφαλαίων 10 – Ψηφιακός μετασχηματισμός και μέσα ενημέρωσης, 16 – Φορολογία, 17 – Οικονομική και νομισματική πολιτική, 19 – Κοινωνική πολιτική και απασχόληση, 20 – Επιχειρήσεις και βιομηχανική πολιτική, 25 – Επιστήμη και έρευνα, 26 – Εκπαίδευση και πολιτισμός, και 29 – Τελωνειακή ένωση

Η παρούσα θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στη γενική της θέση για τη διάσκεψη προσχώρησης με την Ουκρανία (AD 9/24 CONF-UA 2) και διέπεται από τις διαπραγματευτικές αρχές που περιέχονται σε αυτή, δηλαδή:

- οποιαδήποτε άποψη εκφράσουν είτε η Ουκρανία είτε η ΕΕ σχετικά με κάποιο συγκεκριμένο κεφάλαιο των διαπραγματεύσεων δεν προδικάζει κατά κανένα τρόπο τη θέση που ενδέχεται να λάβουν σχετικά με άλλα κεφάλαια,
- οι συμφωνίες που επιτυγχάνονται κατά τις διαπραγματεύσεις σχετικά με συγκεκριμένα κεφάλαια, έστω και μερικές συμφωνίες, δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές έως ότου επιτευχθεί γενική συμφωνία για όλα τα κεφάλαια,

καθώς και από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα σημεία 5, 12, 42, 49, 50, 51 και 52 του διαπραγματευτικού πλαισίου.

Η ΕΕ παροτρύνει την Ουκρανία να συνεχίσει τη διαδικασία για την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και την ουσιαστική εφαρμογή και επιβολή του και, εν γένει, να αναπτύξει, πριν ακόμη από την προσχώρηση, πολιτικές και μέσα που να προσεγγίζουν όσο το δυνατό περισσότερο τις πολιτικές και τα μέσα της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία, στη θέση της AD 30/26 CONF-UA 6, αποδέχεται το κεκτημένο της ΕΕ στο πλαίσιο της ομάδας κεφαλαίων 3 ως ίσχυε στις 7 Οκτωβρίου 2026 και δηλώνει ότι έως την ημερομηνία προσχώρησής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι έτοιμη να το εφαρμόσει, εκτός από τους τομείς των κεφαλαίων 16 και 17 όπου η Ουκρανία έχει ζητήσει μεταβατικές περιόδους, όπως αναφέρεται κατωτέρω.

Σαν γενική απάντηση στα αιτήματα της Ουκρανίας για μεταβατικές περιόδους και παρεκκλίσεις, η ΕΕ υπενθυμίζει τη γενική διαπραγματευτική της θέση ότι τα μεταβατικά μέτρα είναι έκτακτα, έχουν περιορισμένη χρονική διάρκεια και εμβέλεια, και συνοδεύονται από σχέδιο με σαφώς καθορισμένα στάδια για την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ. Τα μεταβατικά μέτρα δεν πρέπει να συνεπάγονται τροποποιήσεις των κανόνων ή των πολιτικών της ΕΕ, να παρεμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία τους ή να οδηγούν σε σημαντική στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

1. Κεφάλαιο 10 – Ψηφιακός μετασχηματισμός και μέσα ενημέρωσης

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το καλά διαρθρωμένο **θεσμικό πλαίσιο** και το υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης της Ουκρανίας με τους στόχους πολιτικής της ΕΕ και καλεί την Ουκρανία να διασφαλίσει την πλήρη ευθυγράμμιση με τους στόχους της ψηφιακής δεκαετίας. Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο της Ουκρανίας στο πεδίο του ψηφιακού μετασχηματισμού, [ιδίως όσον αφορά την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών]. Η ΕΕ σημειώνει με ικανοποίηση τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της Ουκρανίας του κεκτημένου για την περιαγωγή, η οποία επέτρεψε την προσχώρηση στον τομέα της περιαγωγής με χρέωση εσωτερικού, από την 1η Ιανουαρίου 2026. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να αξιοποιήσει στο έπακρο το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη».

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τις **ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις τεχνολογίες της πληροφορίας**. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την περιαγωγή και τη μερική ευθυγράμμισή της με την πολιτική για την ηλεκτρονική ταυτοποίηση, τα ανοικτά δεδομένα και το ραδιοφάσμα. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να εντείνει τις προσπάθειές της για να συνεχίσει την ευθυγράμμισή της και να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz από τις τηλεοπτικές εκπομπές, καθώς και του κεκτημένου της ΕΕ για τα 800 MHz, μόλις αρθεί ο στρατιωτικός νόμος.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τις **ψηφιακές υπηρεσίες**. Η ΕΕ χαιρετίζει τα πρώτα βήματα για την ευθυγράμμιση με την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, την πράξη για τις ψηφιακές αγορές και τον κανονισμό για τις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και πλατφορμών και καλεί την Ουκρανία να συνεχίσει τις προσπάθειές της, ιδίως με την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες. Η ΕΕ σημειώνει το αίτημα της Ουκρανίας για τεχνική βοήθεια με σκοπό τη σύσταση αρμόδιας ρυθμιστικής αρχής που θα καλύπτει, μεταξύ άλλων, την εφαρμογή ψηφιακών υπηρεσιών.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την **ψηφιακή εμπιστοσύνη και την κυβερνοασφάλεια**. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να ευθυγραμμιστεί με το πλαίσιο της ΕΕ για την ψηφιακή ταυτότητα (EUDI) και να συνεχίσει να ευθυγραμμίζεται με την οδηγία NIS2. Επιπλέον, η ΕΕ ενθαρρύνει την Ουκρανία να συνεχίσει να εφαρμόζει την εργαλειοθήκη για την κυβερνοασφάλεια των δικτύων 5G.

Η ΕΕ χαιρετίζει το υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ σχετικά με τις υπηρεσίες **οπτικοακουστικών μέσων** εν γένει και τη μερική ευθυγράμμιση όσον αφορά το κεκτημένο για τα μέσα ενημέρωσης αυτό καθαυτό. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η πλήρης ευθυγράμμιση με την οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων και τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα για την Ουκρανία.

Επιπλέον, η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία δεν έχει ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ για την **τεχνητή νοημοσύνη** και τους **ημιαγωγούς** και καλεί την Ουκρανία να ευθυγραμμιστεί με τον κανονισμό της ΕΕ για την τεχνητή νοημοσύνη και να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο για τους ημιαγωγούς.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Ουκρανία διαθέτει νομικό και στρατηγικό πλαίσιο για την **καταπολέμηση της διαφθοράς στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού και των μέσων ενημέρωσης**. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Ουκρανία να διατηρήσει σε λειτουργία ένα σύστημα παρακολούθησης που να εξασφαλίζει την εφαρμογή του πλαισίου, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στον τομέα των μέσων ενημέρωσης.

2. Κεφάλαιο 16 – Φορολογία

Η ΕΕ σημειώνει το αίτημα της Ουκρανίας για μεταβατικές περιόδους όσον αφορά:

α. μεταβατική περίοδο σχετικά με τους κανόνες της ΕΕ για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, για τη μη εφαρμογή των απαλλαγών, ιδίως σε σχέση με:

- 1) το άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας, όσον αφορά την εφαρμογή απαλλαγής από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης για τα ενεργειακά προϊόντα που διατίθενται, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα για τη ναυσιπλοΐα στα κοινοτικά χωρικά ύδατα (συμπεριλαμβανομένης της αλιείας), εκτός από τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής, και για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται επί των πλοίων.

Η ΕΕ θεωρεί ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία πριν μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού. Ειδικότερα, η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να προσδιορίσει το χρονοδιάγραμμα της ζητούμενης μεταβατικής περιόδου, να υποβάλει σχέδιο για την τήρηση των κανόνων της ΕΕ για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης όσον αφορά τις απαλλαγές για συγκεκριμένα ενεργειακά προϊόντα και να παράσχει ιστορικό επιδόσεων όσον αφορά την εφαρμογή τους μετά τη μεταβατική περίοδο.

- 2) το άρθρο 27 παράγραφος 1, στοιχεία α), ε) και στ) της οδηγίας 92/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά.

Η ΕΕ θεωρεί ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία πριν μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού. Ειδικότερα, η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να προσδιορίσει το χρονοδιάγραμμα της ζητούμενης μεταβατικής περιόδου, να υποβάλει σχέδιο για την τήρηση των κανόνων της ΕΕ για τον ειδικό φόρο κατανάλωσης όσον αφορά τις απαλλαγές για συγκεκριμένη αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά και να παράσχει ιστορικό επιδόσεων όσον αφορά την εφαρμογή τους μετά τη μεταβατική περίοδο.

- β. μεταβατική περίοδο όσον αφορά το κοινό σύστημα φορολόγησης των τόκων και των δικαιωμάτων που καταβάλλονται μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών σε διαφορετικά κράτη μέλη.

Η ΕΕ θεωρεί ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία πριν μπορέσει η ΕΕ να λάβει οριστική θέση επί του αιτήματος αυτού. Ειδικότερα, η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να προσδιορίσει το χρονοδιάγραμμα της ζητούμενης μεταβατικής περιόδου και να υποβάλει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο της εφαρμογής ή της καθυστέρησης της εφαρμογής του κοινού συστήματος φορολόγησης στις διασυνοριακές πληρωμές τόκων και δικαιωμάτων για το φορολογικό εισόδημα και την ελκυστικότητα της Ουκρανίας ως επενδυτικού προορισμού. Η ΕΕ προτείνει να επανεξεταστεί το αίτημα σε μεταγενέστερο στάδιο των διαπραγματεύσεων.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της νομοθεσίας της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ για την **έμμεση φορολογία**. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της για τον ΦΠΑ με το κεκτημένο της ΕΕ, ιδίως με την επανεξέταση του πεδίου εφαρμογής των μειωμένων συντελεστών και απαλλαγών ΦΠΑ και με την ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης του ΦΠΑ. Επιπλέον, η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Ουκρανία θα πρέπει να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της με το κεκτημένο της ΕΕ για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης όσον αφορά τα ενεργειακά προϊόντα, τα βιομηχανοποιημένα καπνά, την αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει την εφαρμογή χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή ευθυγράμμιση με τους συντελεστές ειδικών φόρων κατανάλωσης της ΕΕ. Επιπλέον, η Ουκρανία πρέπει να ευθυγραμμίσει το σύστημα φορολογικής αποθήκευσης για την αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά, τα βιομηχανοποιημένα καπνά και τα ενεργειακά προϊόντα με το κεκτημένο της ΕΕ. Η Ουκρανία πρέπει επίσης να ευθυγραμμιστεί με την οδηγία σχετικά με τους έμμεσους φόρους επί των συγκεντρώσεων κεφαλαίων και απαιτείται περαιτέρω ευθυγράμμιση όσον αφορά τη φορολογία των αυτοκινήτων.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η νομοθεσία της Ουκρανίας είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ για την **άμεση φορολογία**, συμπεριλαμβανομένων της οδηγίας για τις συγχωνεύσεις, της οδηγίας για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες, της οδηγίας για τους τόκους και τα δικαιώματα, της οδηγίας κατά της φοροαποφυγής, της οδηγίας για τον μηχανισμό επίλυσης φορολογικών διαφορών και της οδηγίας σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών μελών. Η ΕΕ τονίζει ότι όλοι οι φορολογούμενοι που ασκούν τα δικαιώματά τους για ελεύθερη κυκλοφορία δυνάμει της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης, και κάθε εθνική φορολογική νομοθεσία που εισάγει διακρίσεις εις βάρος των φορολογούμενων μη κατοίκων ημεδαπής σε σύγκριση με τους φορολογούμενους κατοίκους ημεδαπής πρέπει να έχει εξαιρεθεί έως την προσχώρηση.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση του φορολογικού συστήματος της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ για τη **διοικητική συνεργασία και την ψηφιοποίηση**. Η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη περαιτέρω ευθυγράμμισης με τις απαιτήσεις της ΕΕ για την αμοιβαία συνδρομή και τη διοικητική συνεργασία και ενίσχυσης των προσπάθειών για την επίτευξη διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας με τα ψηφιακά συστήματα της ΕΕ.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση διότι η Ουκρανία διαθέτει δομές και εργαλεία για την **καταπολέμηση της διαφθοράς στο φορολογικό σύστημα**. Η ΕΕ τονίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να δώσει περαιτέρω προτεραιότητα στην πρόληψη και τη δίωξη της διαφθοράς, ενισχύοντας την ακεραιότητα και τον επαγγελματισμό των φορολογικών αρχών, περιορίζοντας τη διακριτική ευχέρεια και καλύπτοντας τα υφιστάμενα κενά που διευκολύνουν τη φοροδιαφυγή. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ουκρανία να ενισχύσει την ικανότητα των οργάνων επιβολής του νόμου να διεξάγουν έρευνες και να ασκούν διώξεις για υποθέσεις διαφθοράς που σχετίζονται με τη φορολογία.

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι πρέπει να διατηρηθεί η εφαρμογή των μεταρρυθμιστικών μέτρων στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Εσόδων 2024-2030.

3. Κεφάλαιο 17 – Οικονομική και νομισματική πολιτική

Όπως προβλέπεται στο διαπραγματευτικό πλαίσιο, μετά την προσχώρησή της η Ουκρανία δεν θα γίνει αμέσως μέλος της ζώνης του ευρώ και του Ευρωσυστήματος.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα της **νομισματικής πολιτικής**, ιδίως όσον αφορά την απαγόρευση της προνομιακής πρόσβασης του δημόσιου τομέα. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη ευθυγράμμιση της νομοθεσίας της με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την ανεξαρτησία των κεντρικών τραπεζών. Ειδικότερα, η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να διασφαλίσει την προσωπική ανεξαρτησία του διοικητή της Εθνικής Τράπεζας της Ουκρανίας (NBU) και των μελών των οργάνων λήψης αποφάσεών της, ιδίως όσον αφορά σαφώς καθορισμένους λόγους αποπομπής σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ και την πρόσβαση σε δικαστικό έλεγχο, και να λάβει μέτρα για την εξάλειψη κάθε κυβερνητικής ή κοινοβουλευτικής επιρροής στα όργανα διακυβέρνησης και λήψης αποφάσεων της NBU. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωση της NBU με την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης, μόλις αρθεί ο στρατιωτικός νόμος. Όπως περιγράφεται στο διαπραγματευτικό πλαίσιο, η Ουκρανία δεν θα ενταχθεί αυτόματα στη ζώνη του ευρώ και στο Ευρωσύστημα κατά την προσχώρηση. Όσον αφορά την **οικονομική πολιτική**, η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία ενισχύει σταδιακά τη δημοσιονομική της διακυβέρνηση και είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τον δημοσιονομικό συντονισμό και την εποπτεία, τη λογιστική και τις στατιστικές του δημόσιου τομέα, τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις, τους αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες, τη διαφάνεια των οικονομικών της γενικής κυβέρνησης και το πεδίο εφαρμογής των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων. Η ΕΕ τονίζει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητας των μακροοικονομικών στατιστικών και των στατιστικών για τα δημόσια οικονομικά, τη βελτιωτική ρύθμιση της διαδικασίας προβλέψεων, τη δημιουργία ανεξάρτητου δημοσιονομικού οργάνου και την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας και των πρακτικών για τον προϋπολογισμό με το κεκτημένο της ΕΕ για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια. Απαιτούνται επίσης προσπάθειες για να διασφαλιστεί η έγκαιρη υποβολή δεδομένων υψηλής ποιότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την ύπαρξη νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για την **καταπολέμηση της διαφθοράς στην οικονομική και νομισματική πολιτική**, αλλά τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστούν η αυστηρή εφαρμογή και η στενή παρακολούθηση των μέτρων κατά της διαφθοράς σε όλα τα αρμόδια θεσμικά όργανα.

4. Κεφάλαιο 19 – Κοινωνική πολιτική και απασχόληση

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με τον **ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία είναι προσηλωμένη στην πολιτική και τις αρχές της ΕΕ που διέπουν την κοινωνική της πολιτική και την πολιτική της στον τομέα της απασχόλησης. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να εργαστεί για την περαιτέρω ευθυγράμμιση με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την υλοποίησή του, μεταξύ άλλων, εγκρίνοντας νέες στρατηγικές και εργαλεία συλλογής δεδομένων και διασφαλίζοντας ότι χρησιμοποιούνται όλα τα διαθέσιμα μέσα για την προώθηση της υλοποίησης και της επίτευξης των στόχων του πυλώνα, όπως οι ίσες ευκαιρίες, οι δίκαιες συνθήκες εργασίας και η κοινωνική προστασία και ένταξη.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα του **εργατικού δικαίου**¹ και ενθαρρύνει την Ουκρανία να ευθυγραμμιστεί περαιτέρω με αυτό. Απαιτείται περαιτέρω ευθυγράμμιση στους τομείς της ενημέρωσης, της διαβούλευσης και της συμμετοχής των εργαζομένων, των συνθηκών εργασίας, του χρόνου εργασίας και του εργατικού δικαίου στον κλάδο των μεταφορών, καθώς και της απόσπασης εργαζομένων, ενώ πρέπει να ολοκληρωθεί η ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ για τη μεταβίβαση επιχειρήσεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να ενισχύσει τις διοικητικές ικανότητες επιβολής και επιθεώρησης, ευθυγραμμιζόμενη με διεθνή εργασιακά πρότυπα.

¹ Για την αξιολόγηση του κεκτημένου της ΕΕ σχετικά με τις συνθήκες εργασίας, τον χρόνο εργασίας και την απόσπαση εργαζομένων στον τομέα των οδικών μεταφορών, βλ. τη θέση της ΕΕ σχετικά με την ομάδα κεφαλαίων 4, κεφάλαιο 14 (Μεταφορές).

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την **υγεία και την ασφάλεια στην εργασία**. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι απαιτείται περαιτέρω ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, μεταξύ άλλων με την οδηγία-πλαίσιο, την οδηγία για τους χώρους εργασίας, την οδηγία για τις εξορυκτικές διά γεωτρήσεων βιομηχανίες, καθώς και τις οδηγίες που καλύπτουν συγκεκριμένους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των χημικών, βιολογικών και φυσικών παραγόντων, όπως η οδηγία για τον αμίαντο κατά την εργασία, η οδηγία για τους καρκινογόνους παράγοντες, τους μεταλλαξιογόνους παράγοντες ή τις τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες και η οδηγία για τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Η Ουκρανία πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τις οδηγίες σχετικά με την εργασία σε αλιευτικά σκάφη, την ιατρική περίθαλψη σε σκάφη και τους τραυματισμούς που προκαλούνται από αιχμηρά αντικείμενα στον νοσοκομειακό και υγειονομικό τομέα. Η Ουκρανία πρέπει να διασφαλίσει την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία και των επικαιροποιήσεων των οδηγιών της ΕΕ για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία (ΑΥΕ), στις περιπτώσεις που αυτές δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας και της μελλοντικής εθνικής νομοθεσίας για την ΑΥΕ, ώστε να διασφαλιστεί ότι συνάδει με το προσωπικό πεδίο εφαρμογής των οδηγιών της ΕΕ για την ΑΥΕ. Η Ουκρανία έχει χαμηλό επίπεδο προετοιμασίας όσον αφορά τις θεσμικές πτυχές της ΑΥΕ. Πρέπει να ενισχύσει τις διοικητικές ικανότητες επιβολής και επιθεώρησης, ευθυγραμμιζόμενη με διεθνή εργασιακά πρότυπα.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία διαθέτει βασικό θεσμικό και νομικό πλαίσιο για τον **κοινωνικό διάλογο**. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να λάβει μέτρα για την ενίσχυση του θεσμικού της πλαισίου σύμφωνα με τα πρότυπα και τις πρακτικές της ΕΕ για τον κοινωνικό διάλογο, την ενίσχυση τόσο του διμερούς όσο και του τριμερούς κοινωνικού διαλόγου, την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και τη διασφάλιση της οικοδόμησης ικανοτήτων για τους κοινωνικούς εταίρους.

Η ΕΕ σημειώνει ότι, όσον αφορά την **πολιτική απασχόλησης**, η Ουκρανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά το γενικό πλαίσιο για τις πολιτικές απασχόλησης, την κοινωνική οικονομία και τη δίκαιη μετάβαση, καθώς και όσον αφορά τα προγράμματα στήριξης της απασχόλησης και την απασχόληση των νέων. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω τα ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας και τα προγράμματα στήριξης της απασχόλησης, ιδίως για τους νέους, τους μακροχρόνια ανέργους και τις ευάλωτες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων με αναπηρία. Το νομοθετικό πλαίσιο και η θεσμική ικανότητα πρέπει επίσης να ενισχυθούν, ιδίως η λειτουργική ικανότητα της Κρατικής Υπηρεσίας Απασχόλησης. Όσον αφορά τη δίκαιη μετάβαση, η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να διασφαλίσει μια προσέγγιση για το σύνολο της κοινωνίας και το σύνολο της διοίκησης κατά την εφαρμογή των στρατηγικών της ΕΕ για το 2030 και, κυρίως για το 2050, όσον αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και των δεσμεύσεων μείωσης των εκπομπών, με ιδιαίτερη προσοχή στον διανεμητικό αντίκτυπο της μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα στις πλέον ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες, χωρίς να μένει κανείς στο περιθώριο.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τις θεσμικές πτυχές της **κοινωνικής προστασίας και της κοινωνικής ένταξης**. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι η Ουκρανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με την πολιτική της ΕΕ για τη μακροχρόνια φροντίδα και την προστασία και φροντίδα των παιδιών. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να ενισχύσει το σύστημα κοινωνικής προστασίας και να βελτιώσει την πρόσβαση σε αυτό, καθώς και να εφαρμόσει τη στρατηγική για το δικαίωμα κάθε παιδιού να μεγαλώνει σε οικογενειακό περιβάλλον και να αναπτύξει περαιτέρω τις υπηρεσίες παιδικής φροντίδας. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να διασφαλίσει ισότιμη και οικονομικά προσιτή πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας για όλους όσους έχουν ανάγκη, παράλληλα με τη στήριξη των άτυπων φροντιστών, και να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την αποϊδρυματοποίηση και τη στήριξη της ανεξάρτητης διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των ηλικιωμένων με αναπηρία και των παιδιών με αναπηρία.

Η ΕΕ υπογραμμίζει επίσης ότι η Ουκρανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά **την απαγόρευση των διακρίσεων και την ίση μεταχείριση γυναικών και ανδρών στην απασχόληση και την κοινωνική πολιτική**. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να ευθυγραμμίσει περαιτέρω τη νομοθεσία της με το κεκτημένο της ΕΕ και να λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, μεταξύ άλλων, του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων και της περιορισμένης εκπροσώπησης των γυναικών σε θέσεις λήψης αποφάσεων. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να διασφαλίσει την εφαρμογή των σχετικών μέτρων και την αποτελεσματική ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην απασχόληση και την κοινωνική πολιτική.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο της Ουκρανίας δεν έχει ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ για το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να ενισχύσει τις ικανότητες εντός των κρατικών φορέων, ώστε να εξασφαλιστεί η ετοιμότητά τους να διαχειρίζονται το ΕΚΤ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία έχει θεσπίσει μέτρα και προγράμματα για την **καταπολέμηση της διαφθοράς στον κοινωνικό τομέα και στον τομέα της απασχόλησης** και τονίζει ότι θα πρέπει να διασφαλιστούν η εφαρμογή και η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών, σε συνδυασμό με την ενίσχυση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και των διοικητικών ικανοτήτων. Απαιτείται περαιτέρω ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, σε συνδυασμό με μέτρα για την ενίσχυση της ακεραιότητας στις επιθεωρήσεις εργασίας και της λογοδοσίας στις επιθεωρήσεις εργασίας και στις δαπάνες κοινωνικής πρόνοιας.

5. Κεφάλαιο 20 – Επιχειρήσεις και βιομηχανική πολιτική

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία έχει ευθυγραμμιστεί εν μέρει με τις **οριζόντιες πτυχές της βιομηχανικής πολιτικής της ΕΕ** και, συγκεκριμένα, ότι πραγματοποιήθηκε ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά την ευθυγράμμιση των στόχων της βιομηχανικής πολιτικής με τους στόχους πολιτικής της ΕΕ. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να συνεχίσει να επιδιώκει ευθυγράμμιση με τις οριζόντιες πτυχές. Η ΕΕ υπογραμμίζει την πρόοδο της Ουκρανίας όσον αφορά την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, την πράσινη ανάπτυξη και την τομεακή ανάπτυξη. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ουκρανία να συνεχίσει να εστιάζει στην υιοθέτηση των βέλτιστων πρακτικών και πολιτικών της ΕΕ σε όλους αυτούς τους τομείς, ενισχύοντας τη δέσμευσή της για βιώσιμη ανάπτυξη και μια στρατηγική, θεσμική ψηφιακή μετάβαση του ιδιωτικού τομέα.

Η ΕΕ σημειώνει ότι στον τομέα **της πολιτικής και των μέσων για τις επιχειρήσεις**, η Ουκρανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με την πολιτική και τα μέσα της ΕΕ για τις ΜΜΕ. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία πρέπει να στρέψει την προσοχή της στην υλοποίηση, ιδίως όσον αφορά πολύπλοκες μεταρρυθμίσεις. Ενώ η Ουκρανία συμμετέχει ενεργά στον πυλώνα για τις ΜΜΕ του προγράμματος για την ενιαία αγορά (SMP), που περιλαμβάνει το Enterprise Europe Network, το Erasmus για νέους επιχειρηματίες (EYE) και το EuroClusters, η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να διασφαλίσει συνέργειες μεταξύ των δράσεων του πυλώνα για τις ΜΜΕ και των δράσεων σε εθνικό επίπεδο για τη στήριξη των ΜΜΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η άρση των εμποδίων στη συμμετοχή σε προγράμματα της ΕΕ, όπως το SMP, και η δημιουργία συνεργειών μεταξύ των δράσεων του πυλώνα για τις ΜΜΕ και των δράσεων σε εθνικό επίπεδο για τη στήριξη των ΜΜΕ θα μπορούσαν να ενισχύσουν την ελκυστικότητα πρωτοβουλιών, όπως είναι το πρόγραμμα ΕΥΕ και οι εταιρικές σχέσεις συνεργατικών σχηματισμών ΕΕ-Ουκρανίας. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ουκρανία να εξασφαλίσει την πλήρη ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ για τις καθυστερήσεις πληρωμών.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τους **βιομηχανικούς τομείς**. Η ΕΕ χαιρετίζει την ικανοποιητική πρόοδο της Ουκρανίας όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ σε διάφορους βιομηχανικούς τομείς, με σημαντικές προσπάθειες σε τομείς όπως οι πρώτες ύλες. Η ΕΕ χαιρετίζει τις προσπάθειες της Ουκρανίας για ευθυγράμμιση με τους στόχους της διαστημικής πολιτικής της ΕΕ και τα σχετικά μέσα. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία, όσον αφορά τον κατασκευαστικό τομέα, να θεσπίσει ισχυρό σύστημα εποπτείας της αγοράς. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ουκρανία να συνεχίσει τις προσπάθειές της σε όλους τους τομείς στους οποίους απαιτείται περαιτέρω ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων του τουρισμού, του κατασκευαστικού και του εξορυκτικού κλάδου, των πρώτων υλών, της κλωστοϋφαντουργίας, της άμυνας και της χαλυβουργίας.

Η ΕΕ τονίζει ότι η Ουκρανία θα πρέπει να διασφαλίσει τη δίκαιη, προσανατολισμένη στην αγορά και **χωρίς διακρίσεις λειτουργία των βιομηχανιών**, σύμφωνα με τους κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ, ιδίως με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, και τονίζει ότι η διαδικασία αυτή θα παρακολουθείται σε συνάρτηση με το κεφάλαιο 8 (Πολιτική ανταγωνισμού). Η Ουκρανία πρέπει να ενδυναμώσει τους μηχανισμούς εποπτείας και να επιδείξει απτά αποτελέσματα όσον αφορά τη μείωση της διαφθοράς, ιδίως σε τομείς υψηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των κατασκευών και των πρώτων υλών, να ενισχύσει την επιχειρηματική ακεραιότητα τόσο στις ιδιωτικές όσο και στις κρατικές επιχειρήσεις, καθώς και να διασφαλίσει τον πραγματικό ανταγωνισμό, τη διαφάνεια και την ακεραιότητα κατά την ιδιωτικοποίηση δημόσιων περιουσιακών στοιχείων.

6. Κεφάλαιο 25 – Επιστήμη και έρευνα

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα της **πολιτικής για την έρευνα και την καινοτομία** και εκφράζει ικανοποίηση διότι η Ουκρανία συνδέεται πλήρως με το εμβληματικό πρόγραμμα-πλαίσιο της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία — «Ορίζων Ευρώπη» και βρίσκεται σε καλό δρόμο για την περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής της στο πρόγραμμα-πλαίσιο. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ουκρανία να ενισχύσει το οικοσύστημα έρευνας και καινοτομίας της και τα αναγκαία συνοδευτικά μέτρα. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Ουκρανία να λάβει μέτρα για την προώθηση της συνεργασίας επιστήμης-επιχειρήσεων και να λάβει περαιτέρω μέτρα για την ενσωμάτωση του ουκρανικού οικοσυστήματος καινοτομίας και να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τη βελτίωση των επιδόσεων στον ευρωπαϊκό πίνακα αποτελεσμάτων για την καινοτομία. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ουκρανία να αναπτύξει και να εφαρμόσει στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση διότι, όσον αφορά το **πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη»** και την οικοδόμηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, η Ουκρανία σημειώνει αξιόλογη πρόοδο. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να προσεγγίσει και να συνεργαστεί με ένα ευρύτερο σύνολο ενδιαφερόμενων μερών —ιδίως στον τομέα της καινοτομίας. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία έχει προετοιμαστεί σε μέτριο βαθμό για την ένταξή της στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας και την καλεί να ενισχύσει περαιτέρω την ικανότητά της να ενσωματωθεί περαιτέρω στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση διότι η Ουκρανία διαθέτει στρατηγικό και νομικό αποτελεσματικό πλαίσιο για την **καταπολέμηση της διαφθοράς στην έρευνα και την επιστήμη**. Η ΕΕ τονίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά της με την ανάπτυξη ικανοτήτων και την παρακολούθηση των υπαγόμενων φορέων και την ενίσχυση των ελέγχων σχετικά με τη χρήση των κρατικών κονδυλίων, τη διαχείριση των δημόσιων περιουσιακών στοιχείων και τις συγκρούσεις συμφερόντων.

7. Κεφάλαιο 26 – Εκπαίδευση και πολιτισμός

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την **εκπαίδευση και κατάρτιση**. Η ΕΕ σημειώνει το ενδιαφέρον της Ουκρανίας να συνδεθεί με το πρόγραμμα Erasmus+. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να εξακολουθήσει να διαθέτει για την εκπαίδευση επαρκή κονδύλια που συνάδουν με τις φιλοδοξίες και τους στόχους της. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων και τη χρήση του συστήματος πληροφοριών για τη διαχείριση της εκπαίδευσης με σκοπό τη χάραξη πολιτικής, διασφαλίζοντας πλήρη διαλειτουργικότητα σε όλους τους επιμέρους τομείς της εκπαίδευσης και τακτική δημόσια υποβολή εκθέσεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η μεταρρύθμιση της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας στην Ουκρανία πρέπει να είναι οικονομικά βιώσιμη και να διασφαλίζει συνεχή, χωρίς αποκλεισμούς και οικονομικά προσιτή πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση και φροντίδα για όλα τα παιδιά. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες για την εφαρμογή εκπαίδευσης βάσει ικανοτήτων, τη στήριξη των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών με επαρκή εργαλεία και κατάρτιση με στόχο την αποτελεσματική παροχή μάθησης υψηλής ποιότητας και την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ουκρανία, στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να εφαρμόσει πλήρως τις βασικές δεσμεύσεις της διαδικασίας της Μπολόνιας και να ευθυγραμμιστεί με τα ανακοινωθέντα των Τυράνων και της Ρώμης ιδίως όσον αφορά την κοινωνική διάσταση και τις ακαδημαϊκές αξίες. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ουκρανία πρέπει να δώσει προτεραιότητα στη μετάβαση στη θεσμική πιστοποίηση των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να σημειώσει επαρκή πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και ότι πρέπει να θέσει σε εφαρμογή σύστημα για την αξιόπιστη παρακολούθηση των στόχων αυτών.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την **επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK)** και τις δεξιότητες για την απασχολησιμότητα και τη διά βίου μάθηση. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να εξασφαλίσει επαρκείς πόρους για τη βελτιστοποίηση του συστήματος EEK σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, να βελτιώσει τη συμμετοχή των κοριτσιών και των ευάλωτων ομάδων· μεταξύ άλλων να αναπτύξει ικανότητες και να αυξήσει τον αριθμό και να βελτιώσει την ποιότητα των διδασκόντων στην EEK. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να ενισχύσει τον συντονισμό της διά βίου μάθησης και να επεκτείνει τις σχετικές ευκαιρίες. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ουκρανία να προωθήσει την υιοθέτηση των μικροδιαπιστευτηρίων και να εξετάσει το ενδεχόμενο δημιουργίας ατομικών λογαριασμών μάθησης. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση διότι η Ουκρανία προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Συμμαχία για Θέσεις Μαθητείας το 2025 και καλεί την Ουκρανία, μέσω αυτής της συμμετοχής, να εφαρμόσει τη σύσταση του Συμβουλίου του 2018 σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας.

Η ΕΕ χαιρετίζει την ικανοποιητική πρόοδο της Ουκρανίας όσον αφορά τη **νεολαία**, σημειώνοντας παράλληλα τη μερική ευθυγράμμιση της με το αντίστοιχο κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να εξακολουθήσει να δίνει προτεραιότητα στην εργασία στον τομέα της νεολαίας και στη συμμετοχή των νέων και να συνεχίσει να τηρεί το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την εργασία στον τομέα της νεολαίας ως κεντρικούς στόχους. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ουκρανία να διασφαλίσει την αποτελεσματική υλοποίηση των στρατηγικών στόχων σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα του **αθλητισμού** και τονίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να συνεχίσει τη νομοθετική ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα του αθλητισμού και να ενισχύσει τα μέτρα ακεραιότητας στον αθλητισμό, συμπεριλαμβανομένων της καταπολέμησης της φαρμακοδιέγερσης, της χρηστής διακυβέρνησης και της πρόληψης των προσυνεννοημένων αγώνων.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα του **πολιτισμού** και εκφράζει ικανοποίηση διότι η Ουκρανία συνδέεται πλήρως με το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», το εμβληματικό πρόγραμμα της Ένωσης για τη στήριξη του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να εφαρμόσει αποτελεσματικά τη στρατηγική για την ανάπτυξη του ουκρανικού πολιτισμού 2025-2030, να διασφαλίσει την ευθυγράμμιση με την οδηγία 2014/60/ΕΕ σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών και να ενισχύσει τη θεσμική ικανότητα για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων της σχετικής πολιτικής. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να θεσπίσει σαφή, διαφανή και αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και την καταπολέμηση του σχετικού λαθρεμπορίου, και να διασφαλίσει την επιβολή τους. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να συνεχίσει να παρέχει στους πολιτιστικούς και δημιουργικούς οργανισμούς και τους συναφείς επαγγελματίες ευκαιρίες συνεργασίας με τους ομοτίμους τους στις χώρες της ΕΕ, ιδίως συνεχίζοντας τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα.

Η ΕΕ χαιρετίζει την πρόοδο της Ουκρανίας όσον αφορά την **καταπολέμηση της διαφθοράς στους τομείς της εκπαίδευσης, της νεολαίας, του αθλητισμού και του πολιτισμού**. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ουκρανία να αντιμετωπίσει τη διαφθορά κυρίως στους τομείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της νεολαίας, του αθλητισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Επιπλέον, η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να διασφαλίσει την ακεραιότητα και τη λογοδοσία των τοπικών και των υπαγόμενων σε αυτούς φορέων, συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων εκπαίδευσης, νεολαίας, αθλητισμού και πολιτισμού.

8. Κεφάλαιο 29 – Τελωνειακή ένωση

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο της Ουκρανίας στην ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την **τελωνειακή νομοθεσία**. Η ΕΕ σημειώνει με ικανοποίηση το υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης του ουκρανικού τελωνειακού κώδικα με τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να ευθυγραμμίσει περαιτέρω το νομικό της πλαίσιο με το κεκτημένο της ΕΕ στον συγκεκριμένο τομέα. Η Ουκρανία θα πρέπει να εξακολουθήσει να ευθυγραμμίζει την εθνική νομοθεσία της με τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα και το σχετικό παράγωγο δίκαιο, καθώς και με άλλα τελωνειακά νομοθετήματα της Ένωσης για τις τελωνειακές ατέλειες και την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τα πολιτιστικά αγαθά, τα μετρητά, τις πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών και τα αγαθά διπλής χρήσης.

Η ΕΕ χαιρετίζει την επαρκή **διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα** της Ουκρανίας να εκτελεί τα υφιστάμενα τελωνειακά της καθήκοντα. Η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να ενισχύσει περαιτέρω τη διοικητική και επιχειρησιακή της ικανότητα και το προσωπικό της πριν από την προσχώρηση. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να συνεχίσει να αναπτύσσει και να αναβαθμίζει τα υφιστάμενα συστήματα ΤΠ της, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΕ, ώστε να καταστεί δυνατή η διαλειτουργικότητα με το ψηφιακό τελωνειακό περιβάλλον της ΕΕ, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις στο σχέδιο μεταρρυθμίσεων 2024-2030 της Κρατικής Υπηρεσίας Τελωνείων (SCS). Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να διαθέσει επαρκείς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους σε όλες τις τρέχουσες και προγραμματισμένες εξελίξεις στον τομέα της ΤΠ, συμπεριλαμβανομένων όσων σχετίζονται με περαιτέρω εξελίξεις του ψηφιακού τελωνειακού περιβάλλοντος της ΕΕ.

Η ΕΕ τονίζει ότι η Ουκρανία πρέπει να συνεχίσει να ενισχύει το πλαίσιό της **για την καταπολέμηση της διαφθοράς στον τελωνειακό τομέα**. Η Ουκρανία θα πρέπει να βελτιώσει τη διαχείριση κινδύνων και να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών και οργανισμών, καθώς και να βελτιώσει την αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή κυρώσεων για παραπτώματα. Επιπλέον, ζωτική σημασία έχει να δοθεί προτεραιότητα στην έγκαιρη εφαρμογή της μεταρρύθμισης της SCS και να θεσπιστούν μέτρα για τη μείωση των κινδύνων διαφθοράς στα περιφερειακά και τοπικά γραφεία.

Λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα κατάσταση των προετοιμασιών της Ουκρανίας και υπό την προϋπόθεση ότι η Ουκρανία θα τηρήσει τα ενδιάμεσα κριτήρια αξιολόγησης όσον αφορά την ομάδα κεφαλαίων 1, η ΕΕ σημειώνει ότι, με δεδομένο ότι η Ουκρανία πρέπει να συνεχίσει να σημειώνει πρόοδο όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ που καλύπτεται από τα ακόλουθα κεφάλαια και όσον αφορά την εφαρμογή του κεκτημένου αυτού, και με την επιφύλαξη τυχόν πρόσθετων όρων που καθορίζονται στα περαιτέρω κριτήρια αξιολόγησης που προσδιορίζονται για την ομάδα κεφαλαίων 3, αυτά μπορούν να κλείσουν προσωρινά μόνον εφόσον η ΕΕ συμφωνήσει ότι πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια αξιολόγησης:

Κεφάλαιο 10 – Ψηφιακός μετασχηματισμός και μέσα ενημέρωσης

- Η Ουκρανία έχει ευθυγραμμίσει την εθνική της νομοθεσία με το κεκτημένο της ΕΕ για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων σχετικά με την ανεξαρτησία της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, τις ψηφιακές υπηρεσίες και αγορές, την ψηφιακή εμπιστοσύνη και κυβερνοασφάλεια, τα δεδομένα, τους ημιαγωγούς, την τεχνητή νοημοσύνη και τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.
- Η Ουκρανία έχει αποδείξει ότι διαθέτει επαρκή διοικητική ικανότητα για την επιβολή της εθνικής νομοθεσίας ευθυγραμμισμένης με το κεκτημένο της ΕΕ στους τομείς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, των ψηφιακών υπηρεσιών και αγορών, της ψηφιακής εμπιστοσύνης και της κυβερνοασφάλειας, των δεδομένων, των ημιαγωγών, της τεχνητής νοημοσύνης και των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων. Έως την προσχώρηση, η Ουκρανία έχει διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κεκτημένου στον τομέα των μέσων ενημέρωσης, με σκοπό την εγγύηση της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης. Η Ουκρανία έχει διασφαλίσει επίσης την κατάλληλη διοικητική ικανότητα και την πλήρη ανεξαρτησία των αντίστοιχων εθνικών ρυθμιστικών αρχών, έως την προσχώρηση.

Κεφάλαιο 16 – Φορολογία

- Η Ουκρανία έχει προχωρήσει αρκετά ως προς την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ στους τομείς που απαιτούν περαιτέρω ευθυγράμμιση, ιδίως όσον αφορά την άμεση και έμμεση φορολογία, μεταξύ άλλων τον ΦΠΑ, τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, τη φορολογία των αυτοκινήτων, καθώς και τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει την έγκριση και την εφαρμογή χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή ευθυγράμμιση με τους κανόνες της ΕΕ για τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης στα ενεργειακά προϊόντα, την αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά και τα βιομηχανοποιημένα καπνά, διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με το πεδίο εφαρμογής, τις απαλλαγές και τους ελάχιστους συντελεστές. Συμπεριλαμβάνονται επίσης η θέσπιση και η εφαρμογή κανόνων για την ανταλλαγή πληροφοριών, την καταπολέμηση των καταχρήσεων και τη φορολογία των επιχειρήσεων. Η Ουκρανία έχει ευθυγραμμίσει το απλουστευμένο φορολογικό της καθεστώς με το κεκτημένο της ΕΕ.
- Η Ουκρανία έχει αποδείξει ότι διαθέτει επαρκή διοικητική ικανότητα με υψηλά πρότυπα ακεραιότητας στη φορολογική διοίκηση, επαρκή επίπεδα στελέχωσης καθώς και την απαιτούμενη υποδομή σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο για την εφαρμογή και την επιβολή της φορολογικής νομοθεσίας, τη διασφάλιση της αποτελεσματικής είσπραξης φόρων και την καταβολή σταθερών προσπαθειών κατά της διαφθοράς στη φορολογική διοίκηση. Η Ουκρανία έχει αποδείξει ότι η κεντρική υπηρεσία διασύνδεσης και η κεντρική υπηρεσία διασύνδεσης για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης διαθέτουν τις αναγκαίες δομές και ρυθμίσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα είναι επαρκώς στελεχωμένες και λειτουργικές κατά την προσχώρηση.
- Η Ουκρανία έχει σημειώσει επαρκή πρόοδο όσον αφορά την ανάπτυξη των οικείων συστημάτων ΤΠ για την υποστήριξη της φορολογικής διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τη διασυνδεσιμότητα και τη διαλειτουργικότητα με τα σχετικά συστήματα της ΕΕ, μεταξύ άλλων όσων αφορούν τη διαχείριση του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης, και όσων αφορά τη δημιουργία των συστημάτων ΤΠ που απαιτούνται για τη διοικητική φορολογική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας.

Κεφάλαιο 17 – Οικονομική και νομισματική πολιτική

- Η Ουκρανία έχει ευθυγραμμίσει το νομικό της πλαίσιο με το κεκτημένο της ΕΕ προκειμένου να διασφαλίσει την πλήρη ανεξαρτησία της Εθνικής Τράπεζας της Ουκρανίας (NBU) και την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης του δημόσιου τομέα, καθώς και να καταστήσει δυνατή την ενσωμάτωση της NBU στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών.
- Η Ουκρανία έχει ευθυγραμμίσει το νομικό της πλαίσιο, ώστε να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της ΕΕ για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια.

Κεφάλαιο 19 – Κοινωνική πολιτική και απασχόληση

- Η Ουκρανία έχει ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της στους τομείς του εργατικού δικαίου και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία με το κεκτημένο της ΕΕ και έχει αποδείξει ότι, κατά την προσχώρηση, θα υπάρχουν επαρκείς διοικητικές δομές και ικανότητα επιβολής για την ορθή εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ σχετικά με το εργατικό δίκαιο και την υγεία και ασφάλεια στην εργασία, ιδίως μέσω της ενίσχυσης του συστήματος της επιθεώρησης εργασίας.
- Η Ουκρανία έχει ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ για την κοινωνική προστασία και ένταξη και για την απαγόρευση των διακρίσεων και την ίση μεταχείριση γυναικών και ανδρών στην απασχόληση και την κοινωνική πολιτική, και αποδεικνύει ότι θα έχουν δημιουργηθεί επαρκείς διοικητικές δομές, διοικητικές ικανότητες και ικανότητες επιβολής έως την προσχώρηση.
- Η Ουκρανία έχει αποδείξει ότι διαθέτει επαρκή ικανότητα ώστε να διασφαλίσει αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή της νομοθεσίας και του πλαισίου πολιτικής στους τομείς της απασχόλησης και των κοινωνικών πολιτικών, περιλαμβανομένων ικανοτήτων σχεδιασμού και λειτουργίας, να προωθήσει ουσιαστικό κοινωνικό διάλογο, καθώς και να εξασφαλίσει ικανότητες για τη μελλοντική διαχείριση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Κεφάλαιο 20 – Επιχειρήσεις και βιομηχανική πολιτική

- Η Ουκρανία έχει θεσπίσει και αρχίζει να εφαρμόζει συνολική βιομηχανική στρατηγική σε συμμόρφωση με τις αντίστοιχες πολιτικές της ΕΕ.
- Η Ουκρανία έχει αποδείξει ότι διαθέτει επαρκείς διοικητικές ικανότητες και επίπεδο συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων υπουργείων και υπηρεσιών.

Κεφάλαιο 25 – Επιστήμη και έρευνα

- Η Ουκρανία έχει αποδείξει ότι διαθέτει τις αναγκαίες ικανότητες υλοποίησης για να διασφαλίσει αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα και την επιστήμη, ιδίως της δημόσιας χρηματοδότησης, μόλις το επιτρέψουν οι περιστάσεις.
- Η Ουκρανία έχει αποδείξει ότι έχει δημιουργήσει δομές για την ενίσχυση των οικοσυστημάτων έρευνας και καινοτομίας, έχει αναπτύξει και θέσει σε εφαρμογή στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης και έχει θεσπίσει μέτρα για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα στην έρευνα και την καινοτομία.
- Η Ουκρανία έχει εγκρίνει τον χάρτη πορείας του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας για την περίοδο 2025-2027 και σημειώνει πρόοδο στην εφαρμογή του.

Κεφάλαιο 26 – Εκπαίδευση και πολιτισμός

- Η Ουκρανία έχει αποδείξει ότι έχει θεσπίσει το αναγκαίο θεσμικό και πολιτικό πλαίσιο, τον αντίστοιχο δημοσιονομικό σχεδιασμό και μέτρα για την καταπολέμηση της διαφθοράς, με σκοπό την εκπλήρωση των στόχων πολιτικής της ΕΕ στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπως και μεταξύ άλλων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της νεολαίας, του αθλητισμού και του πολιτισμού. Τα ανωτέρω περιλαμβάνουν μέτρα για τη γεφύρωση του χάσματος με τους στόχους που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και τη σταδιακή οικοδόμηση ενός αξιόπιστου και διαλειτουργικού συστήματος για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων σε όλους τους επιμέρους τομείς της εκπαίδευσης.

Κεφάλαιο 29 – Τελωνειακή ένωση

- Η Ουκρανία έχει προχωρήσει αρκετά ως προς την ευθυγράμμιση με τους τομείς που απαιτούν περαιτέρω ευθυγράμμιση, ιδίως με τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα και το αντίστοιχο παράγωγο δίκαιο, καθώς και με άλλα τελωνειακά νομοθετήματα της Ένωσης, όπως για τις τελωνειακές ατέλειες και την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τα πολιτιστικά αγαθά, τα μετρητά, τις πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών και τα αγαθά διπλής χρήσης.
- Η Ουκρανία έχει αποδείξει ότι διαθέτει επαρκή διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα με υψηλά πρότυπα ακεραιότητας και επιδόσεων της τελωνειακής διοίκησης, καθώς και την απαιτούμενη υποδομή στα κεντρικά, περιφερειακά και τοπικά τελωνεία της για την εφαρμογή και την επιβολή της τελωνειακής νομοθεσίας της, τον αποτελεσματικό έλεγχο και εποπτεία της διασυνοριακής κυκλοφορίας και την καταβολή συνεχών προσπαθειών κατά της διαφθοράς στον τελωνειακό τομέα, μεταξύ άλλων, μέσω της ολοκληρωμένης μεταρρύθμισης της Κρατικής Υπηρεσίας Τελωνείων, συμπεριλαμβανομένης της επαναδιαπίστευσης του προσωπικού.
- Η Ουκρανία έχει επιδείξει επαρκή πρόοδο όσον αφορά την προετοιμασία και την ανάπτυξη των ψηφιακών τελωνειακών συστημάτων που απαιτούνται για την εφαρμογή του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα και άλλων τελωνειακών νομοθετημάτων της Ένωσης, μέσω της εφαρμογής του σχεδίου μεταρρυθμίσεων 2024-2030 της Κρατικής Υπηρεσίας Τελωνείων και μέσω της διασφάλισης των αναγκαίων δημοσιονομικών και ανθρώπινων πόρων για την ανάπτυξη των εν λόγω ψηφιακών τελωνειακών συστημάτων και τη διαλειτουργικότητά τους με το ψηφιακό τελωνειακό περιβάλλον της ΕΕ.

* *

Η παρακολούθηση της προόδου ως προς την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα, καθώς και ως προς την εφαρμογή τους, θα συνεχιστεί σε όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση όλων των ειδικών ζητημάτων που αναφέρονται ανωτέρω προκειμένου να εξασφαλιστούν η διοικητική ικανότητα της Ουκρανίας, η ικανότητά της να ολοκληρώσει τη νομική ευθυγράμμιση σε όλους τους τομείς της παρούσας ομάδας κεφαλαίων, καθώς και η περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή και την επιβολή. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις σχέσεις της παρούσας ομάδας κεφαλαίων με άλλες ομάδες διαπραγματευτικών κεφαλαίων. Η τελική αποτίμηση της συμμόρφωσης της νομοθεσίας της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ και τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα καθώς και της ικανότητάς της για την εφαρμογή του κεκτημένου αυτού μπορεί να γίνει μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Εκτός από όλα τα στοιχεία τα οποία ενδέχεται να ζητήσει η ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις της παρούσας ομάδας κεφαλαίων και τα οποία πρέπει να υποβληθούν στη διάσκεψη, η ΕΕ καλεί την Ουκρανία να παρέχει τακτικά στο Συμβούλιο Σύνδεσης λεπτομερή και γραπτά στοιχεία σχετικά με την πορεία εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Με βάση όλες τις ανωτέρω εκτιμήσεις, η διάσκεψη θα πρέπει να επανέλθει σε αυτή την ομάδα κεφαλαίων σε εύθετο χρόνο.

Επιπλέον, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι ενδέχεται να υπάρξει νέο κεκτημένο της ΕΕ μεταξύ της 7ης Οκτωβρίου 2026 και της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων.